

PRACE GEOGRAFICZNE

zeszyt 168, 2022, 73–92

doi: 10.4467/20833113PG.22.017.17118

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ

Komisja Geograficzna, Polska Akademia Umiejętności

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

SPRAWOZDANIE / Report

**10 LAT OGÓLNOPOLSKIEJ
KONFERENCJI NAUKOWEJ MŁODYCH BADACZY
„WSPÓŁCZESNE PROBLEMY I KIERUNKI
BADAWCZE W GEOGRAFII”**

Łukasz Fiedeń , Dawid Piątek , Paweł Krąż

**10 years of the National Scientific Conference of Young
Researchers “Contemporary problems and research
directions in geography”**

Abstract: The National Scientific Conference of Young Researchers (OKNMB) *Contemporary problems and research directions in geography* has for 10 years been a meeting place for young researchers undertaking geographical research. The main objective of the conference is to present the research results of Ph.D.s, postgraduates, and students dealing with issues in geography, spatial management, and related fields. The idea behind the organisation of the first conference was to create a space for the youngest geographers to present their research results to a wider audience, providing an opportunity for constructive criticism that improves the quality of science. The 10-year history of the National Scientific Conference of Young Researchers proves that this premise has been and continues to be fulfilled. Various organisational aspects of the event have changed over the years, but the main assumptions are still the same. Although, for decade, it has been a predominantly doctoral conference, in the coming years an increasing proportion of students will be observed among the participants and the role of OKNMB as a venue for the conference debut will be even greater.

Keywords: Contemporary Problems and Research Directions in Geography, Institute of Geography and Spatial Management, Kraków, National Scientific Conference of Young Researchers, OKNMB

Zarys treści: Ogólnopolska Konferencja Naukowa Młodych Badaczy (OKNMB) *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii* od 10 lat jest miejscem spotkań młodych badaczy podejmujących badania geograficzne. Głównym celem konferencji jest prezentacja wyników badań doktorów, doktorantów i studentów zajmujących się zagadnieniami z zakresu geografii, gospodarki przestrzennej i dziedzin pokrewnych. Ideą przyświecającą organizacji pierwszej konferencji było stworzenie dla najmłodszych geografów przestrzeni do prezentacji wyników badań naukowych szerszemu gronu odbiorców, dającej możliwość zapoznania się z konstruktywną krytyką, podnoszącą jakość nauki. Dziesięcioletnia historia Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Młodych Badaczy udowadnia, że to założenie było i nadal jest spełniane. Przez lata zmieniały się różne aspekty organizacyjne tego wydarzenia, lecz główne założenia wciąż są niezmiennie. Choć od wielu lat była to konferencja głównie doktorancka, w najbliższych latach wśród uczestników obserwowany będzie coraz większy odsetek studentów, a rola OKNMB jako miejsca „debiutu konferencyjnego” będzie jeszcze większa.

Słowa kluczowe: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Kraków, Ogólnopolska Konferencja Naukowa Młodych Badaczy, OKNMB, *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii*

Wprowadzenie

Od 10 lat Ogólnopolska Konferencja Naukowa Młodych Badaczy (OKNMB) *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii* co roku, końcem października daje możliwość spotkania się środowiska młodych badaczy podejmujących badania geograficzne. Głównym celem konferencji jest prezentacja wyników badań doktorów, doktorantów i studentów zajmujących się zagadnieniami z zakresu geografii, gospodarki przestrzennej i dziedzin pokrewnych. Organizatorzy konferencji kładą szczególny nacisk na znaczenie systemowego podejścia w badaniach nad przemianami środowiska geograficznego, definiowanego bardzo szeroko, jako współistnienie i interakcje zachodzące między naturalnym oraz przekształconym środowiskiem przyrodniczym i działalnością człowieka, wynikającą z dążenia do rozwoju społeczno-ekonomicznego.

Idea i początki konferencji

Konferencje naukowe zarówno międzynarodowe, jak i regionalne stanowią nieodłączny i bardzo ważny element życia naukowego. Idea organizacji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Młodych Badaczy zrodziła się w następstwie zbiegu licznych czynników i okoliczności. Jednym z nich był brak dostatecznej liczby konferencji naukowych w Polsce, w których udział mogliby wziąć młodzi badacze – studenci i doktoranci. Warto zwrócić uwagę na to, iż wiele z konferencji skierowanych wówczas

do młodego grona naukowców, którzy rozpoczynali lub planowali karierę naukową, organizowana była bez powoływania komitetu naukowego. Wysoki poziom naukowy konferencji – gwarantowany przez komitet naukowy – zapewnia swego rodzaju renomę, jakże ważną w środowisku naukowym, ale i nie tylko. Liczne konferencje naukowe powstawały jako swego rodzaju zrywy studenckie lub doktoranckie, co niewątpliwie należy ocenić pozytywnie. Niemniej często między pierwszą informacją o konferencji a samą imprezą upływał bardzo krótki czas, uniemożliwiający wzięcie udziału w wydarzeniu. Inną kwestią było nagłe odwoływanie konferencji m.in. z uwagi na brak odpowiedniej liczby chętnych, zbyt wysoką opłatę konferencyjną, mało atrakcyjne miejsce odbywania się spotkania itd. Część cyklicznych konferencji naukowych, które cieszyły się – relatywnie – zainteresowaniem młodego pokolenia geografów, nagle przestała być organizowana. Przyczyn tej sytuacji zapewne było wiele. Jedną z nich był zapewne brak odpowiedzialności za powierzone zadania przekazywane przez społeczności akademickie różnych ośrodków naukowych. Część z tych wydarzeń miała bowiem charakter przechodni i każdego roku wydarzenie organizowane było przez inny ośrodek akademicki w Polsce. Niewątpliwie taki charakter wydarzenia był atrakcyjny dla uczestników. Ważnym czynnikiem wpływającym na decyzję o organizacji OKNMB był niepokojący trend upowszechniania się konferencji naukowych o bardzo szerokich zakresach tematycznych, niejednokrotnie skupiających naukowców z różnych dziedzin nauki, m.in. przyrodniczych, humanistycznych, technicznych czy prawnych i medycznych. Rodziło to uzasadnione wątpliwości co do rzetelności procesu selekcji wystąpień, a także recenzji późniejszych publikacji pokonferencyjnych. Część wydarzeń tego typu ma na celu skupienie jak największej liczby osób w celu osiągnięcia korzyści finansowej, niestety, kosztem wartości naukowej.

W odniesieniu do powyższego ideał, która przyświecała organizacji OKNMB, było stworzenie przestrzeni, w której młodzi naukowcy – głównie geografowie – będą mogli zaprezentować wyniki prowadzonych przez siebie badań naukowych szerszemu gronu odbiorców oraz zapoznać się z konstruktywną ich krytyką, która przyczyni się wyłącznie do podniesienia poziomu jakości nauki. Dodatkowo organizatorzy chcieli, aby wydarzenie to było cykliczne i odbywało się rokrocznie w podobnym okresie (II połowa października). Z racji specyfiki geografii jako nauki nie można było zapomnieć także o terenowej części tego wydarzenia. Ważnym celem konferencji była także możliwość udziału w zajęciach terenowych, ubogacających warsztat geografa oraz podnoszących poziom naukowości. Pierwsza konferencja naukowa nie mogłaby się odbyć bez nieocenionej pomocy ówczesnego Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi – prof. dr. hab. Bolesława Domańskiego oraz Dyrektora Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej – prof. dr. hab. Marka Drewnika.

Organizatorzy i organizacja konferencji

Komitet organizacyjny pierwszych dwóch konferencji tworzyli Paweł Krąż (przewodniczący), Joanna Hibner, Jacek Koj oraz studenci z Koła Geografów Uniwersytetu Jagiellońskiego im. L. Sawickiego. Pierwsza OKNMB została zorganizowana pod nazwą *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii* w dniach 19–20 października 2012 r. (piątek–sobota). Logo konferencji stanowiło zestawienie czterech zdjęć prezentujących krajobrazy przyrodnicze i kulturowe przycięte do kształtu granic Polski (ryc. 1), nawiązując w ten sposób z jednej strony do zasięgu przestrzennego pochodzenia uczestników konferencji, a z drugiej – do przedmiotu ich badań. W spotkaniu wzięło udział 48 osób (fot. 1) reprezentujących 12 instytucji z 10 polskich miast. Najwięcej osób (19) reprezentowało Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Śląski (6) i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (4). Podczas dwóch sesji plenarnych, posterowej i czterech tematycznych (geografia fizyczna, turystyka I; geografia społeczno-ekonomiczna I; geografia fizyczna, turystyka II; geografia społeczno-ekonomiczna II) wygłoszono 34 referaty i zaprezentowano 8 posterów. W drugim dniu odbyła się wycieczka fakultatywna – zwiedzanie obiektów układu urbanistycznego Nowej Huty oraz Kopalni Soli w Wieliczce.

Drugą konferencję, która odbywała się od czwartku do soboty (17–19 października 2013 r.), zatytułowano *Współczesne metody badań przestrzeni geograficznej*, kładąc nacisk nie tylko na wyniki badań, lecz także sposób dochodzenia do nich. Powstało nowe logo konferencji (ryc. 2), którego bazę stanowił obraz Ziemi z widocznymi lądami i oceanami. Obszar Europy był przybliżony przez lupę, w której soczewce widoczny był kartogram i kartodiagram – jedno z najczęściej stosowanych w geografii sposobów prezentacji danych. Kształt czy też obraz Ziemi, która w bardzo szerokim rozumieniu

jest przedmiotem badań w geografii, od tej pory już zawsze znajdował się w logo OKNMB. W konferencji wzięło udział 56 osób z 10 instytucji z 10 polskich miast. Zaprezentowano 38 referatów i 17 posterów. Największą reprezentację miał podobnie jak rok wcześniej

Ryc. 1. Logo pierwszej edycji konferencji
Fig. 1. Logo of the first edition of the conference

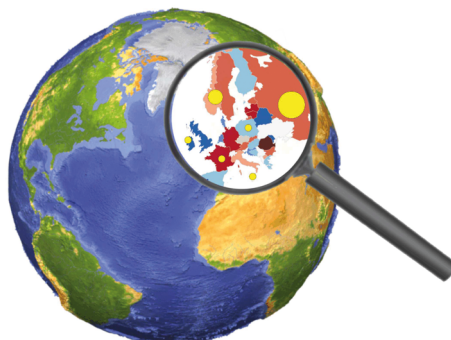
Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

Fot. 1. Uczestnicy pierwszej OKNMB przed głównym wejściem do Zespołu Dydaktyczno-Bibliotecznego Kampusu 600-lecia odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego (fot. B. Peek)
 Photo 1. Participants of the 1st OKNMB in front of the main entrance to the Didactic and Library Complex of the Campus of the 600th Anniversary of the Renewal of the Jagiellonian University (Photo by B. Peek)

Uniwersytet Jagielloński (17 osób), aż 13 osób reprezentowało Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a po 5 osób – Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Odbyły się dwie sesje plenarne, posterowa oraz sześć tematycznych: geografia fizyczna I, geografia społeczno-ekonomiczna I, geografia fizyczna II, geografia społeczno-ekonomiczna II, geografia fizyczna III, geografia społeczno-ekonomiczna III. W drugim dniu konferencji uczestnicy udali się na wycieczkę na Podtatrze,

Ryc. 2. Logo drugiej edycji konferencji
 Fig. 2. Logo of the 2nd edition of the conference

Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

przejeżdżając przez polską Orawę, Podhale, słowacki i polski Spisz oraz Ziemię Pienińską. II OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz władz Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ: Dziekan dr hab. Małgorzaty Kruczek i Prodziekana prof. dr. hab. Bolesława Domańskiego.

Trzecia edycja konferencji odbyła się w dniach 16–18 października 2014 r. pod hasłem *Aplikacyjność badań geograficznych*, przypominającym, że geografia jest także nauką praktyczną. W tym roku znacznie poszerzono Komitet Organizacyjny, któremu po raz trzeci przewodniczył Paweł Kraż. Po raz pierwszy w komitecie pojawiła się funkcja sekretarza (Joanna Hibner). Zespół przygotowujący konferencję znacznie się powiększył. W jego skład weszli: Dominika Ciaranek, Paweł Franczak, Michał Jakiel, Karolina Kędroń, Justyna Liro, Maciej Liro, Grażyna Pluta, Sabina Wójcik i członkowie Koła Geografów UJ im. L. Sawickiego. Zmodyfikowano nieco logo konferencji, które towarzyszyło jej odtąd do piątej edycji (ryc. 3). Składało się ono, podobnie jak wcześniej, z obrazu Ziemi, obok którego znajdowała się zielona strzałka, pochodząca z wykresu, wskazując kierunek wzrostu. W konferencji brały udział 43 osoby pochodzące z 13 instytucji z 10 polskich miast. Uczestnicy zaprezentowali 32 referaty i 12 posterów. Najwięcej osób reprezentowało tradycyjnie już Uniwersytet Jagielloński (15 osób), 11 – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz po 3 – Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Śląski. Odbyły się trzy sesje plenarne, posterowa oraz cztery tematyczne: geografia fizyczna I, geografia społeczno-ekonomiczna I, geografia fizyczna II, geografia społeczno-ekonomiczna II. W drugim dniu konferencji uczestnicy udali się na wycieczkę na Wyżynę Krakowsko-Częstochowską, podczas której omawiano zagadnienia fizycznogeograficzne oraz społeczne południowej części tego obszaru. Podróż zakończono integracyjnym ogniskiem w okolicy Jaskini Wierchowskiej. III OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz władz Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ: Dziekan dr hab. Małgorzaty Kruczek i Prodziekanów: dr hab. Anny Pecio i prof. dr. hab. Bolesława Domańskiego.

Ryc. 3. Logo trzeciej, czwartej i piątej edycji konferencji

Fig. 3. Logo of the 3rd, 4th and 5th edition of the conference

Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

Czwarta OKNMB została zorganizowana pod nazwą *Interdyscyplinarność badań geograficznych* w dniach 22–24 października 2015 r. Organizatorzy pod przewodnictwem Justyny Liro i Macieja Liro zwracali wówczas uwagę na to, że geografowie w swoich badaniach często korzystają także z dorobku innych dziedzin nauki. W skład Komitetu Organizacyjnego wchodziło: Joanna Hibner, Paweł Krąż, Paweł Franczak, Karolina Listwan-Franczak, Anna Zielonka, Paweł Matulewski, Anita Bernatek-Jakiel, Michał Zatorski oraz członkowie Koła Geografów UJ im. L. Sawickiego. Swoje badania prezentowało 59 osób z 17 instytucji naukowych z 11 miast. Największą grupę poza społecznością Uniwersytetu Jagiellońskiego (26 osób) stanowili reprezentanci Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (13) i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (6). Obrady konferencyjne odbywały się podczas sesji plenarnej, posterowej oraz ośmiu tematycznych (geografia fizyczna I, geografia społeczno-ekonomiczna I, geografia fizyczna II, geografia społeczno-ekonomiczna II, geografia fizyczna III, geografia społeczno-ekonomiczna III, geografia fizyczna IV, geografia społeczno-ekonomiczna IV). Pierwszy dzień konferencji zakończyło wspólne zwiedzanie Podziemi Rynku Głównego w Krakowie (oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa), a drugi rozpoczęły warsztaty z dendrochronologii. Trzeci dzień przeznaczony był na wycieczkę terenową w Małe Pieniny. IV OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz władz Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ: Dziekana dr hab. Małgorzaty Kruczek i Prodziekana: dr hab. Anny Pecio i prof. dr. hab. Bolesława Domańskiego.

Piąta edycja konferencji odbyła się w dniach 13–15 października 2016 r. (czwartek–sobota). Hasło przewodnie: *Geografia a przemiany współczesnego Świata – nowe trendy badawcze* nawiązywało do hasła pierwszej konferencji i do aktualności w badaniach geograficznych. W skład Komitetu Organizacyjnego, którym kierował Paweł Franczak, wchodziło Paweł Krąż, Łukasz Fiedeń, Izabela Guzik, Justyna Liro, Maciej Liro, Karolina Listwan-Franczak, Karolina Mostowik, Dariusz Strzyżowski i Michał Zatorski. W tym roku wyraźnie pobito rekord frekwencji – w konferencji brały udział 64 osoby, pochodzące z 14 instytucji z 10 polskich miast. Zaprezentowano aż 45 referatów i 17 posterów. Najwięcej osób pochodziło z Uniwersytetu Jagiellońskiego (23 osoby), Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (8), Uniwersytetu Gdańskiego (6) i Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (6). Zorganizowano wówczas sesję plenarną, posterową oraz siedem tematycznych: geografia fizyczna I, geografia społeczno-ekonomiczna I, geografia fizyczna II, geografia społeczno-ekonomiczna II, geografia fizyczna III, geografia społeczno-ekonomiczna III, geografia społeczno-ekonomiczna IV. W drugim dniu konferencji odbyły się warsztaty na temat wpływu reklamy zewnętrznej na krajobraz, a w trzecim – wycieczka po obiektach Twierdzy Kraków. V OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego

prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz: Dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ dr hab. Małgorzaty Kruczek.

W trakcie sesji jubileuszowej podczas X OKNMB Paweł Krąż powiedział, że konferencję przygotowuje już „trzecie pokolenie” doktorantów w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ. Pierwsze z nich obejmowało pierwsze pięć edycji, drugie – kolejne cztery, a trzecie właśnie rozpoczęło kolejną dekadę. Te podziały nie są rozłączne i zawsze w komitecie organizacyjnym były osoby nowe i bardziej doświadczone. Pierwszym zespołem „drugiego pokolenia” był ten pod przewodnictwem Karoliny Listwan-Franczak i Michała Zatorskiego: Paweł Franczak, Łukasz Fiedeń, Izabela Guzik, Paweł Krąż, Karolina Mostowik, Justyna Liro, Maciej Liro i Dariusz Strzyżowski. VI OKNMB odbywała się pod hasłem *Geografia i Gospodarka Przestrzenna w badaniach Młodych Naukowców – stan obecny i wyzwania przyszłości*, po raz kolejny nawiązując do pierwszego tytułu. Była to pierwsza edycja, która odbyła się po zmianach w strukturze Uniwersytetu Jagiellońskiego: Wydział Biologii i Nauk o Ziemi podzielono na Wydział Biologii oraz Wydział Geografii i Geologii. Zmieniono nieco termin konferencji: od tego roku odbywa się od piątku do niedzieli (w 2017 r. w dniach 20–22 października). Od szóstej do dziesiątej edycji OKNMB identyfikowało kolejne logo, opracowane na bazie globusa, wokół którego umieszczono różne elementy związane z działalnością człowieka w przyrodzie (ryc. 4). W tym roku rozpoczęto też prace nad ujednoczeniem konferencyjnych materiałów graficznych. Podczas tego spotkania swoje badania prezentowały 52 osoby z 13 instytucji naukowych z 9 miast. Największe grupy reprezentowały: Uniwersytet Jagielloński (25 osób), Uniwersytet Łódzki (10) i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (4).

Młodzi badacze obradowali podczas sesji plenarnej, posterowej oraz pięciu tematycznych: geografia społeczno-gospodarcza I, geografia fizyczna I, geografia społeczno-gospodarcza II, geografia fizyczna II oraz geografia społeczno-gospodarcza i geografia fizyczna. Drugi dzień konferencji

Ryc. 4. Logo konferencji od szóstej do dziesiątej edycji

Fig. 4. Conference logo from the 6th to the 10th edition

Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

rozpoczął się warsztatami *Reklama zewnętrzna w przestrzeni – wpływ na krajobraz i ład przestrzenny*. Podczas spotkania zaplanowano dwie wycieczki terenowe: pierwszą (na zakończenie drugiego dnia) na krakowskie Zabłocie, a drugą (w trzecim dniu) do Babiogórskiego Parku Narodowego. VI OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz władz Wydziału Geografii i Geologii UJ: Dziekana prof. dr. hab. Bolesława Domańskiego i Prodziekana dr. hab. Michała Gradzińskiego.

Siądma edycja konferencji odbyła się w dniach 19–21 października 2018 r. Hasło przewodnie *Perspektywy badań środowiska geograficznego* kierowało uwagę na przyszłość badań geograficznych. Od tej edycji organizatorzy przyjęli szeroką definicję środowiska geograficznego, które obejmuje współistnienie i interakcje zachodzące pomiędzy naturalnym oraz przekształconym środowiskiem przyrodniczym i działalnością człowieka wynikającą z dążenia do rozwoju społeczno-ekonomicznego. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego w składzie: Paweł Krąż, Karolina Anielska, Paweł Franczak, Karolina Listwan-Franczak, Karolina Mostowik, Monika Sajdak, Dariusz Strzyżowski, Michał Zatorski, Maciej Siwka, Grzegorz Spytkowski i Michał Wolszczak został Łukasz Fiedeń. W kwestiach promocji zakończono prace nad materiałami graficznymi konferencji, a także założono na stałe jej stronę internetową: <http://denali.geo.uj.edu.pl/konferencja/oknmb/> (autor: Grzegorz Spytkowski), profil facebookowy: @oknmb (autor: Michał Wolszczak), instagramowy: oknmb_igisp (autorzy: Karolina Listwan-Franczak, Michał Wolszczak) oraz adres e-mailowy: oknmb@uj.edu.pl. W VII OKNMB wzięło udział 56 osób z aż 17 instytucji z 10 polskich miast. Wygłoszono 35 referatów i zaprezentowano 20 posterów. Najwięcej osób reprezentowało Uniwersytet Jagielloński (23 osoby), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (9), Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Warszawski (po 5). Obrady konferencyjne odbywały się podczas dwóch sesji plenarnych i dwóch posterowych oraz pięciu tematycznych: geografia fizyczna I, geografia człowieka I, geografia fizyczna II, geografia człowieka II, gospodarka przestrzenna. Na zakończenie pierwszego dnia konferencji uczestnicy mieli możliwość zwiedzania Centrum Edukacji Przyrodniczej UJ. W drugim dniu odbyła się wycieczka terenowa w Pasma Polic, zakończona ogniskiem integracyjnym w Skawicy (fot. 2). Trzeci dzień rozpoczął się warsztatami z partycypacji społecznej. VII OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz władz Wydziału Geografii i Geologii UJ: Dziekana prof. dr. hab. Bolesława Domańskiego i Prodziekana dr. hab. Michała Gradzińskiego.

Ósma OKNMB pod hasłem *Systemowe podejście w badaniach geograficznych* odbywała się w dniach 18–20 października 2019 r. Podczas tej edycji szczególną uwagę poświęcono systemowemu podejściu do badań, w którym przedmiot badań traktuje się jako złożoną funkcjonalnie całość. W Komitecie Organizacyjnym, którym kierował ponownie Łukasz Fiedeń, po kilku latach przerwy powołano sekretarza (Agnieszka

Fot. 2. Uczestnicy siódmej OKNMB podczas wycieczki terenowej w Skansenie w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej

Photo 2. Participants of the 7th OKNMB during a field trip to the Open-Air Museum in Sidzina – Folk Culture Museum

Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

Świgost-Kapocsi). W jego skład wchodził także: Paweł Krąż, Paweł Franczak, Karolina Listwan-Franczak, Karolina Mostowik, Monika Sajdak, Maciej Siwka, Dariusz Strzyżowski, Michał Wolszczak, Grzegorz Spytkowski i Dorota Waluś. W ósmej OKNMB wzięło udział (podobnie jak rok wcześniej) 56 osób reprezentujących 15 instytucji z 12 polskich miast. Wygłoszono 33 referaty, zaprezentowano 13 posterów. Największą reprezentację poza Uniwersytetem Jagiellońskim (26 osób) miały Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (7 osób) i Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (4). Konferencja składała się z trzech sesji plenarnych, posterowej (fot. 3) i sześciu tematycznych: geografia fizyczna I, gospodarka przestrzenna II, geografia człowieka I, gospodarka przestrzenna II, geografia fizyczna II, geografia człowieka II. W drugim dniu zorganizowano warsztaty gleboznawcze prowadzone przez Mateusza Stolarczyka oraz wycieczkę do Nowej Huty, do której odbycia inspiracją był jubileusz 70-lecia tej części Krakowa (fot. 4). Podobnie jak wcześniejsze,

Fot. 3. Uczestnicy ósmej OKNMB po sesji posterowej w Refektarzu w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ

Photo 3. Participants of the 8th OKNMB after the poster session in the Refectory at the Institute of Geography and Spatial Management of the Jagiellonian University

Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

VIII OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka oraz Dziekana Wydziału Geografii i Geologii UJ prof. dr. hab. Bolesława Domańskiego. Od tego roku konferencję objęło patronatem także Polskie Towarzystwo Geograficzne.

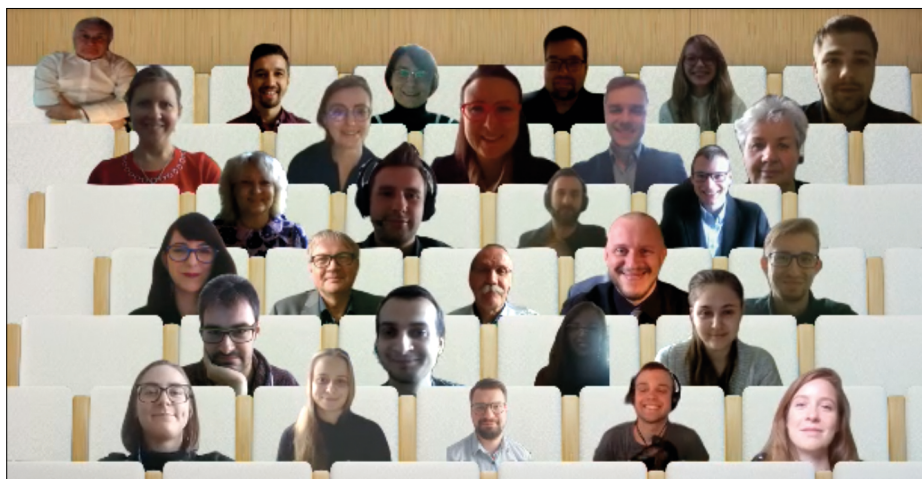
Dziewiąta edycja konferencji była wyjątkowa. Z jednej strony prace kończyli przedstawiciele „drugiego pokolenia”, a z drugiej nie mogła odbyć się w tradycyjnej, stacjonarnej formie. Z powodu pandemii COVID-19 przed Komitetem Organizacyjnym w składzie: Łukasz Fiederń (sekretarz), Żaneta Nguyen Huu, Dawid Piątek, Grzegorz Spytkowski, Michał Wolszczak, Mateusz Rajczyk, nad którym przewodnictwo przejął Maciej Siwka, stanęło trudne zadanie organizacji konferencji *on-line*. Pokonano wiele przeszkód i w dniach 23–25 października 2020 r. odbyła się IX Ogólnopolska Konferencja Naukowa Młodych Badaczy *Człowiek w zmieniającym się środowisku*. Przyjęte hasło przewodnic z jednej strony nawiązywało do tego, które powstało w pierwszym roku, a z drugiej podkreślało znaczenie człowieka. Obrady konferencyjne prowadzone były z wykorzystaniem aplikacji MS Teams. Na potrzeby przeprowadzenia wycieczki terenowej powstał kanał OKNMB w serwisie YouTube, na którym zamieszczono film: *Ścieżkami Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu*

Fot. 4. Uczestnicy ósmej OKNMB przed Ikarusem 280.26 podczas wycieczki terenowej po Nowej Hucie (fot. K. Gwosdz)

Photo 4. Participants of the 8th OKNMB in front of the Ikarus 280.26 during a field trip around Nowa Huta (Photo by K. Gwosdz)

Jagiellońskiego. Ścieżka 1. Botaniczna, którego powstanie koordynowała Żaneta Nguyen Huu. W tym roku postanowiono, że kolejne edycje konferencji będą odbywać się w przedostatni weekend października. W dziewiątej OKNMB wzięło udział 49 osób reprezentujących 13 instytucji z 9 polskich miast. Wykorzystanie platformy MS Teams umożliwiło zliczenie wszystkich uczestników, także słuchaczy: łącznie było to 101 osób (fot. 5). Wygłoszono 31 referatów, zaprezentowano 9 posterów. Najwięcej osób (20) pochodziło z Uniwersytetu Jagiellońskiego i po 5 z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Uniwersytetu Warszawskiego. Konferencja składała się z sesji plenarnej, posterowej i aż dziesięciu tematycznych: geografia społeczna, klimatologia, przemiany przestrzeni miasta, rewitalizacja, turystyka, hydrologia i gleboznawstwo, geomorfologia, geografia transportu, geoekologia i człowiek – środowisko. W drugim dniu odbyły się zdalne warsztaty: wykorzystanie narzędzi GIS do tworzenia materiałów do badań z zakresu geografii behawioralnej. IX OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. Jacka Popiela oraz Dziekana Wydziału Geografii i Geologii UJ prof. dr. hab. Marka Drewnika.

Fot. 5. Uczestnicy dziewiątej OKNMB podczas zdalnych obrad (fot. Ł. Fiedeń)
Photo 5. Participants of the 9th OKNMB during remote meetings (Photo by Ł. Fiedeń)

Dziesiąta, jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa Młodych Badaczy, ponownie pod hasłem *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii*, odbyła się w dniach 22–24 października 2021 r. Przewodnictwo nad Komitetem Organizacyjnym „trzeciego pokolenia” objął Dawid Piątek. Konferencję współorganizowali: Łukasz Fiedeń (sekretarz), Żaneta Nguyen Huu, Maciej Siwka, Katarzyna Filip, Joanna Hałys, Magdalena Jasionek i Patrycja Wójtowicz. Nie ulega wątpliwości, że była to edycja wyjątkowa – nie tylko z powodu swojego jubileuszowego charakteru, ale także bardzo wysokiej frekwencji, której bez wątpienia sprzyjała możliwość spotkań na żywo po pandemicznej przerwie. Postanowiono, że kolejne edycje konferencji odbywać się będą pod obecnym hasłem, które najlepiej oddaje tematykę tego wydarzenia. W X OKNMB wzięło udział aż 65 osób z 15 instytucji z 8 polskich miast (fot. 6). Wygłoszono 41 referatów i zaprezentowano 7 posterów. Najwięcej osób (25) pochodziło z Uniwersytetu Jagiellońskiego, po 7 z Instytutu Rozwoju Miast i Regionów oraz Uniwersytetu Wrocławskiego, po 5 z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Obrady były prowadzone podczas dwóch sesji plenarnych, posterowej, jubileuszowej i aż 12 tematycznych: geografia osadnictwa, ochrona przyrody, geografia społeczna I, gospodarka przestrzenna, klimatologia, geografia miast, geoinformatyka, gleboznawstwo i dendrochronologia, geografia społeczna II, geografia transportu, rozwój regionalny, geomorfologia, geografia fizyczna. W drugim dniu odbyła się wycieczka do Świnnej Poręby, gdzie w budynku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody

Fot. 6. Uczestnicy dziesiątej OKNMB w budynku Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego (fot. J. Hałys)

Photo 6. Participants of the 10th OKNMB in the building of the Institute of Geological Sciences of the Jagiellonian University (Photo by J. Hałys)

Polskie odbyła się sesja posterowa. W trzecim dniu konferencji zorganizowano warsztaty z programowania w R, które prowadziły Anna Zielonka i Ewa Grabska-Szwagrzyk. X OKNMB była objęta Honorowym Patronatem: Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk, Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. Jacka Popiela oraz Dziekana Wydziału Geografii i Geologii UJ prof. dr. hab. Marka Drewnika.

Przez 10 lat w organizację konferencji były zaangażowane 34 osoby i trudna do policzenia liczba członków Koła Geografów UJ im. L. Sawickiego. Najwięcej razy, bo aż 8, członkiem Komitetu Organizacyjnego był Paweł Krąż, który też trzykrotnie pełnił funkcję przewodniczącego (fot. 7). Po 6 razy zaangażowani w organizację konferencji byli także Paweł Franczak (był też przewodniczącym) i Łukasz Fiedeń (dwukrotny przewodniczący i dwukrotny sekretarz). Karolina Listwan-Franczak wspomagała Komitet 5 razy (raz w funkcji przewodniczącej). Po 4 razy członkami Komitetu byli: Joanna Hibner (raz jako sekretarz), Justyna Liro (raz jako przewodnicząca), Maciej Liro (raz jako przewodniczący), Karolina Mostowik, Maciej Siwka (raz jako przewodniczący), Dariusz Strzyżowski i Michał Zatorski (raz jako przewodniczący).

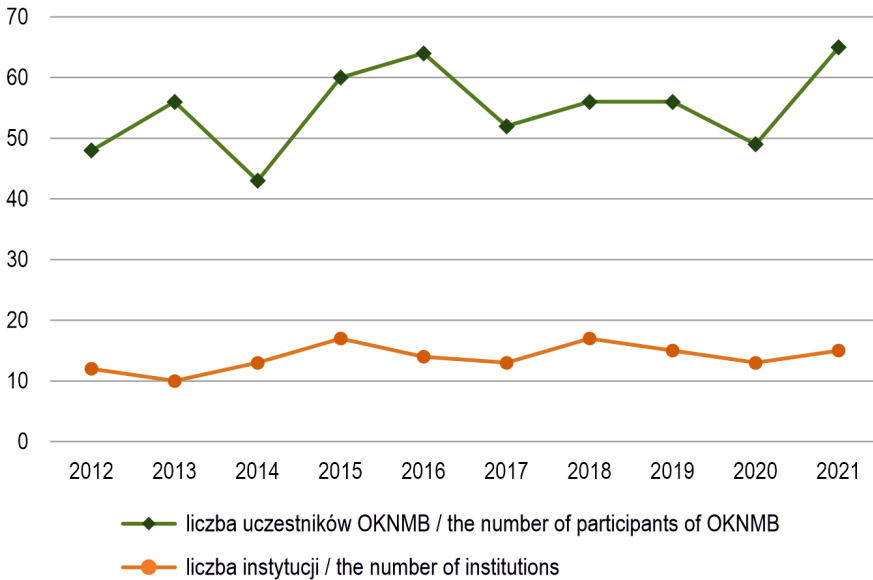

Fot. 7. Autorzy niniejszego tekstu, przewodniczący Komitetów Organizacyjnych OKNMB: X – Dawid Piątek, VII i VIII – Łukasz Fiedeń, I, II i III – Paweł Krąż; 22.10.2021 r., X OKNMB (fot. J. Hałys)

Photo 7. Authors of this text, chairmen of the Organizing Committees of OKNMB: X – Dawid Piątek, VII and VIII – Łukasz Fiedeń, I, II and III – Paweł Krąż; October 22, 2021, X OKNMB (Photo by J. Hałys)

Uczestnicy konferencji i publikacje

Liczba uczestników konferencji w ciągu ostatnich 10 lat wahała się w okolicy 55, zaczynając od 48 w 2012 r., wzrastając średniorocznie o ok. 1 do 65 w 2021 r. (ryc. 5). Łącznie, w całym omawianym okresie, w OKNMB wzięło udział 549 osób. Rokrocznie reprezentowali oni około 14 instytucji (od 10 w 2013 r. do 17 w 2015 i 2017 r.). Łącznie było to 35 uniwersytetów, firm, urzędów i szkół. Najwięcej osób, bo ogółem 219 (czyli 39%), reprezentowało Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, wiele pochodziło z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (65 – 11,7%), Uniwersytetu Łódzkiego (38 – 6,8%), Uniwersytetu Warszawskiego (34 – 6,1%), Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (27 – 4,8%), Uniwersytetu Wrocławskiego (22 – 3,9%), Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (21 – 3,8%), Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (18 – 3,2%) oraz po 17 osób z Uniwersytetu Gdańskiego i Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i po 1 z Instytutu Rozwoju Miast i Regionów, Uniwersytetu Jana

Ryc. 5. Liczba uczestników OKNMB i reprezentowanych przez nich instytucji w latach 2012–2021

Fig. 5. The number of participants of OKNMB and the institutions they represented in 2012–2021

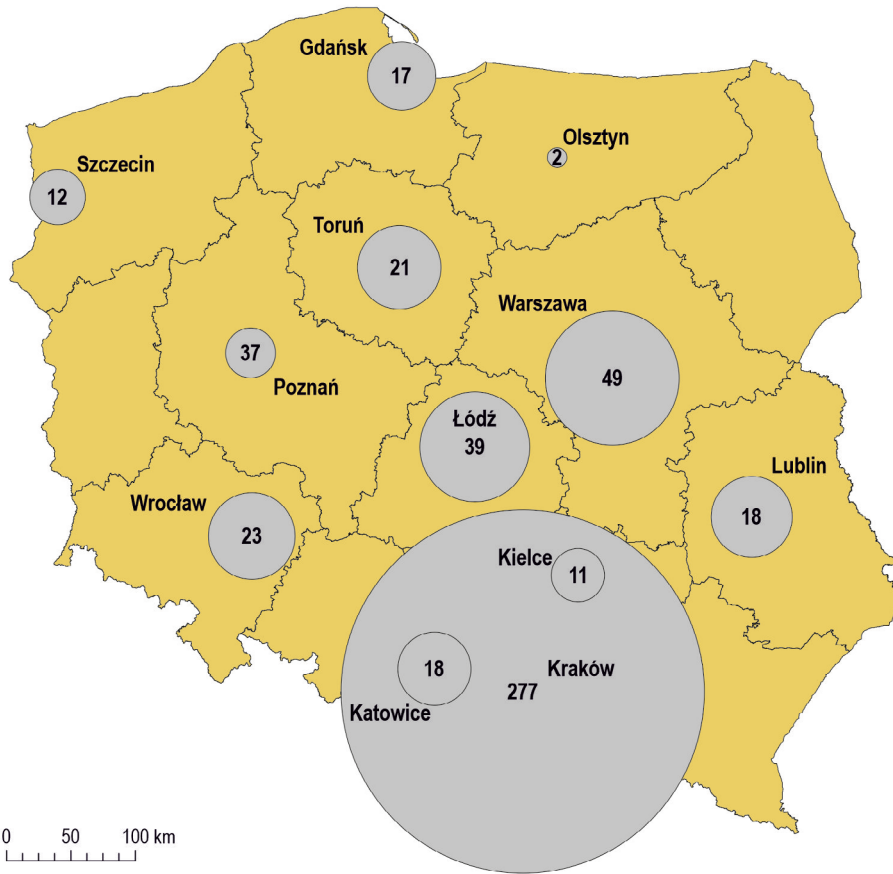
Źródło: opracowanie własne.

Source: own work.

Kochanowskiego w Kielcach i Uniwersytetu Szczecińskiego. Geograficznie, najczęściej, bo niemal połowa (277) osób pochodziła z Krakowa, 67, czyli 12%, z Poznania, 49 (9%) z Warszawy, 39 (7%) z Łodzi, 23 z Wrocławia, 21 z Torunia, po 18 z Katowic i Lublina, 17 z Gdańska, 12 ze Szczecina i 11 z Kielc (ryc. 6).

Uczestnicy konferencji przez 8 edycji mieli możliwość publikacji swoich artykułów naukowych w monografii *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii*, której redaktorami byli członkowie Komitetu Organizacyjnego konferencji. Łącznie w latach 2013–2020 opublikowano 102 artykuły, czyli średnio 13 rocznie. Najobszerniejszy był pierwszy tom, w którym znalazły się aż 22 teksty, najmniejszym zaś – ostatni z 6 artykułami. Zmiany, jakie zaszły w ocenie działalności naukowej doprowadziły do spadku zainteresowania publikacjami w monografii i po wydaniu 8. tomu zdecydowano o zaprzestaniu wydawania monografii, zachęcając uczestników do przesyłania artykułów do czasopisma *Prace Geograficzne (IGiGP UJ)* – ISSN:

Ryc. 6. Liczba uczestników OKNMB w latach 2012–2021 według miasta-siedziby instytucji, którą reprezentowali

Fig. 6. The number of OKNMB participants in 2012–2021 according to the city-seat of the institution they represented

Źródło: opracowanie własne.

Source: own work.

1644-3586. Okładki tomów od 1. do 3. nawiązywały do logo konferencji, w czwartym skorzystano z nowej grafiki, przedstawiającej powiązania między różnymi punktami na mapie świata. Od 5. tomu odświeżono i ujednolicono szatę graficzną monografii, nawiązując (podobnie jak w nowym logo) do różnych aspektów badań geograficznych (ryc. 7).

Ryc. 7. Okładki monografii *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii* wydawanej w latach 2013–2020

Fig. 7. Covers of the monographs *Contemporary problems and research directions in geography* published in 2013–2020

Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

Podsumowanie i plany na przyszłość

Dziesięcioletnia historia Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Młodych Badaczy udowadnia, że OKNMB stała się ważnym elementem w rozwoju naukowym młodych geografów. Wraz z „wymianą pokoleń” i zmieniającymi się trendami w szkolnictwie wyższym oraz metodyce czy kierunkach badawczych OKNMB również musiała podlegać ewolucji i zmianom. W kontekście samej formy konferencji widzimy na OKNMB przeciwny trend co do form prezentacji wyników. W czasach, kiedy organizatorzy innych konferencji zachęcają uczestników do wystąpień posterowych, na OKNMB z roku na rok notujemy większy odsetek referatów. Zarówno ten fakt, jak i potwierdzające to rozmowy z uczestnikami konferencji wskazują, że OKNMB dla wielu jest pierwszą okazją do wygłoszenia prezentacji konferencyjnej, dając

Ryc. 8. Nowe logo Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Młodych Badaczy

Fig. 8. New logo of the National Scientific Conference of Young Researchers

Źródło: archiwum konferencji.

Source: conference archive.

w tym sposobem niezbędne doświadczenie i odwagę do prezentacji choćby na konferencjach zagranicznych. Zmiany w szkolnictwie wyższym, a przede wszystkim utworzenie szkół doktorskich i zmniejszenie liczby doktorantów, doprowadziło także do zmian w składzie komitetu organizacyjnego. „Trzecie pokolenie” organizatorów OKNMB charakteryzuje się dużo większym udziałem osobowym studentów w stosunku do poprzednich pokoleń. Zmiana ta dała duży powiew świeżości oraz nowych pomysłów, jak uczynić OKNMB jeszcze bardziej przystępną także dla studenta. Szkoły doktorskie i mniejsza liczba doktorantów wpłynęły także na zmiany proporcji wśród samych uczestników. Spodziewam się, że w dalszej przyszłości coraz większy odsetek uczestników będą stanowić studenci. W tej sytuacji rola OKNMB jako miejsca „debiutu konferencyjnego” będzie jeszcze większa.

Dyskutując o planach na przyszłość, należy wspomnieć, że wprowadzeniem w nią jest XI edycja konferencji. W nową dekadę weszliśmy wraz z nową szatą graficzną, kolorystyką oraz przebudowaną stroną internetową zaprojektowaną przez Martynę Danch i Katarzynę Filip (ryc. 8).

Przyszłość OKNMB, malująca się w czarno-żółtych barwach, na pewno wiązać się będzie z dalszą ewolucją zgodną z obecnym kierunkiem rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce, a także utrzymaniem tego, co OKNMB wyróżnia od innych konferencji. W dalszym rozwoju planowane jest wprowadzenie sesji w języku angielskim, która da możliwość „debiutu konferencyjnego” także w języku obcym oraz umożliwi udział w OKNMB coraz liczniejszej na polskich uczelniach grupie studentów i doktorantów z zagranicy. Jednakże organizatorzy pragną pozostać przy języku polskim jako głównym języku konferencji i utrzymaniem OKNMB jako

jednej z coraz mniej licznych konferencji dla młodych naukowców odbywającej się w języku polskim.

Zespół organizatorów będzie także dążyć do utrzymania konferencji w formie wyłącznie stacjonarnej, dbając o tę wyjątkową przestrzeń do bezpośredniej wymiany myśli oraz werbalnej i niewerbalnej komunikacji podczas spotkań młodych naukowców. Przyszłe edycje konferencji bez wątpienia będą również kolejnymi dowodami na różnorodność metod i kierunków badawczych geografów i przedstawicieli dyscyplin pokrewnych. Będą także potwierdzeniem, że OKNMB jest swoistą „sztafetą pokoleń” studentów i doktorantów IGiGP UJ, przestrzenią do współpracy, integracji różnych pokoleń i doświadczeń, oraz przestrzenią dbania o wspólną ideę, jaką bez wątpienia jest tworzenie swoistej „kultury spotkania” i atmosfery, o której najlepiej zaświadczać wszyscy uczestnicy naszej konferencji.

Autorzy niniejszego tekstu zdecydowali, że w tym opracowaniu nie będzie podsumowania 11. edycji konferencji. Będzie to należeć już do następnych pokoleń, które doprowadzą Ogólnopolską Konferencję Naukową Młodych Badaczy do jej 20. urodzin.

Lukasz Fiedeń

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Wydział Geografii i Geologii

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej

ul. Gronostajowa 7, 30-387 Kraków

lukasz.fieden@uj.edu.pl

ORCID: 0000-0002-8979-9968

Dawid Piątek

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Wydział Geografii i Geologii

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej

ul. Gronostajowa 7, 30-387 Kraków

dawid.piatek@uj.edu.pl

ORCID: 0000-0002-2532-0161

Paweł Krąż

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Katedra Turystyki i Badań Regionalnych

ul. Podchorążych, 30-084 Kraków

pawel.kraz@up.krakow.pl

ORCID: 0000-0002-8072-9277